

Skeivt at lata kirkjuráðini avgera yvirtøku av fólkakirkjunum

— tí tað verður ikki kirkjufólkið í Føroyum, sum kemur at geva sína hugsan til kenna ígjøgnum eina stóðutakan í kirkjuráðunum. Løgtingið eigur tí at taka avgerðina og ábyrgdina í hesum máli skrivir Petur Martin Rasmussen, í hesi greinini

Eitt mál í samgonguskjalinum hjá nýggju samgonguni er at taka yvir fólkakirkjuna sum feroyskt sermál, sum heimild er til í heimastýrslógini. Í samgonguskjalinum er ein fyrirtreyt, sum ikki átti at verið, og hon er, at málið um yvirtøku av fólkakirkjunum skal leggjast fyri kirkjuráðini.

Eitthvørt yvirtøkumál er ein politiskur spurningur og eigur tí at verða gjørdur av á Føroya Løgtingi. Men hætta Løgtingið sær ikki at gera málið av einsamalt, er bert ein annar møguleiki, og hann er at senda málið til fólkaatkvøðu, í hesum føri millum teirra, sum hava valrætt til kirkjuráð. Tí eigur málið ikki at verða sent til kirkjuráðini. Tá ið t.d. umsitingin av skúlanum var yvirtikin, varð málið ikki sent til skúlanevndirnar.

Sagt hevur verið í hesum viðfangi, at tað er ein demokratiskur rættur, kirkjuráðini eiga, at sleppa at siga sína hugsan í hesum føri. Tað er rætt, at kirkjuráðini eru demokratisk vald. Men tey eru vald til at taka sær av ávísnum lógfestum kirkjuligum sökum. Tey eru harimót hvørki vald til at taka avgerðir um ella vera ráðgevarar í politiskum spurningum. Tí vera kirkjuráðslimir hjá okkum heldur ikki valdir eftir politiskum líti. Eingin ivi man vera um, at í kirkjuráðnum um landið sita fólk úr øllum politiskum flokkum. Tað er heldur eingin ivi um, at t.d. ein sambandsmaður kann velja ein tjóðveldismann í kirkjuráð, tí at hann hevur álit á honum í kirkjumálum, men sami veljari hevði, sum rimiligt er, ikki valt hann til at taka politiskar avgerðir ella vera ráðgevari í politiskum spurningum.

So er umboðanin hjá kirkjuráðnum ógúliga skeiv sæð frá fólkalitnum



Petur Martin Rasmussen skrivur um ætlanina at taka yvir fólkakirkjuna sum feroyskt sermál

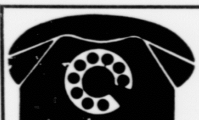
í sóknunum. Sambært lógina skulu veljast 6 limir í kirkjuráð fyri hvørt byrjað túsund. Tað merkir, at eur annaðhvørt 100 ella 900 fólk í eini sókn, skulu veljast 6 limir í kirkjuráðið. Og annaðhvørt tað eru 1100 ella 1900 fólk í eini sókn, skal veljast bert ein limur afturat, tað er 7 tilsamans. Hvussu skeiv umboðanin er, lýsa hesi dømi. Í Tórshavnar eystaru sókn eru um 6000 fólk, har skulu tí veljast 6 + 5 limir, tað eru 11 limir, sum hvør í miðal umboðar 545 fólk. Í Nólsoy eru 300 fólk, og har skulu veljast 6 limir, sum hvør umboðar 50 fólk. Við øðrum orðum er kirkjufólkið í Nólsoy 11 ferðir so væl umboðað í kirkjuráðnum sum í eystaru sóknini í Havn. Í Fuglafirði eru 1700 fólk og 7 limir, hvør umboðandi 242 fólk. Í Elduvík eru 130 fólk og 6 limir, hvør umboðandi 22 fólk. Sostatt er kirkjufólkið í Elduvík 6 ferðir so væl umboðað í kirkjuráðnum sum í Fuglafirði.

Tað er tær stóru sóknirnar, sum eru undirumboðar í kirkjuráðnum. Í Leirvík, Gøtunum og Elduvík býr titið meir av fólki tilsamans enn í Fuglafirði, men hesar triggjar bygdirnar hava 18 kirkjuráðslimir, meðan Fuglafirður bert hevur 7.

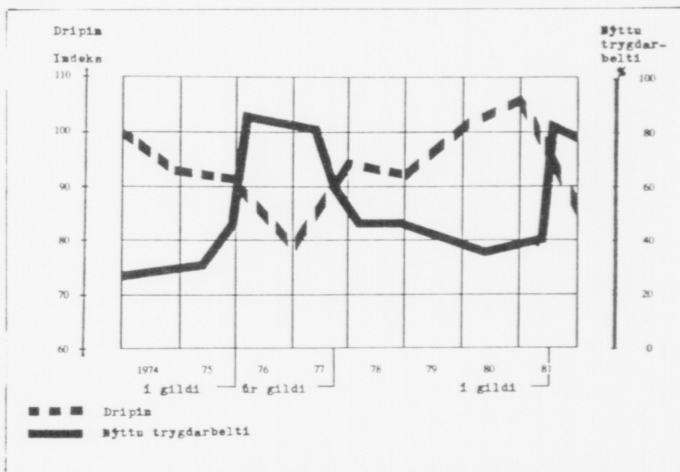
Vit kunnu seta hetta upp á enn ein hátt. Um leið helmingurin av Føroya fólki býr í hesum 5 sóknunum: Bådum í Havn, Klaksvíkar, Glyvra og Frøðbiar, og tær hava tilsamans 46 kirkjuráðslimir. Hin helmingurin av fólkinum býr í 50 sóknunum, sum hava um leið 300 kirkjuráðslimir. Sostatt: annar helmingurin av fólkinum er umboðaður við 46 og hin við 300 kirkjuráðslimum. 8 tær smæstu sóknirnar hava 48 kirkjuráðslimir og bert umleið 450 fólk, meðan 5 tær størstu sóknirnar hava reidiliga 22000 fólk og bert 46 kirkjuráðslimir. Skeivleikarnir í kirkjuráðsumboðanini eru so greifligir, at kirkjuráðini mugu sigast at vera ógvuliga ódemokratisk sæð frá politiskum sjónarmiði.

Hvørjum hesir skeivleikar eru til fyrimuns, teimum, sum eru fyri ella teimum, sum eru imóti at taka yvir kirkjuna, veit eg ikki, men teir eru so hopisleysir, at tað verður ikki kirkjufólkið í Føroyum, sum kemur at geva sína hugsan til kenna ígjøgnum eina stóðutakan í kirkjuráðnum. Tí eigur henda leið ikki at verða gingin. Og tí eigur Løgtingið at taka avgerðina og ábyrgdina í hesum máli.

P. M. Rasmussen



Fit ringja
sosialurin,
tlf. 11820
— vit skriva



Trygdarbelti lívsneyðugt

Í samband við skiving um ferðsluvánlukkur og hvat kann gerast fyri at basa hesum óskili, loyva vit okkum, at visa á, hvussu umráðandi tað er, at vit fáa lóg ið áleggur fólki at nýta trygdarbelti:

Sveits man vera eitt tað besta dømi um, hvørja ávirkan ein lóg um trygdarbelti kann hava. 1. jan. 1976 varð sett í gildi lóg um kravda nýtslu av trygdarbelti í Sveits. Henda lóg varð tó sett úr gildi aftur í 1977, tí at myndugleikarnir avgjørd, at hesi lóg restaði lógfrøðisligt grundarlag. Sum eitt úrslit av hesu avtøku fall nýtslan av trygdarbeltum, og tali av ferðsludrápum hækkaði m munandi. Tí var avgjørt at seta hesa lóg í gildi aftur fyri øðru ferð 1. juli 1981.

A fig. 8.5 eru grafar yvir nýtslu av trygdarbelti og ferðsludrápum. Tann stíplaði grafurin visir hvussu talið á ferðsludrápum broytist, meðan hin visir hvussu stórt partur av fólkinum nýtt trygdarbelti.

Tað sæst týðuliga at her er ein samanhangur millum nýtslu av trygdarbelti og ferðsludrápum. Tá lógin varð sett í gildi í 1976, vaks nýtslan av trygdarbelti og talið av ferðsludrápum minkaði munandi. Tilsvarandi minkaði nýtslan av trygdarbelti og talið av ferðsludrápum vaks munandi, tá lógin varð sett úr gildi aftur í 1977.

Tá myndugleikarnir vóru varugir við hesa gongdina, avgjørd teir at grundarlag var fyri hesi

lóg og settu hana í gildi aftur í 1981, við tí úrsliti, at ferðsludrápin minkaði aftur.

Av tí at lendi í Føroyum og Sveits fyri ein stóran part líkjast (fjallalendi), er tað ógvuliga væl hugsandi at ein tilik lóg hevði havt somu ávirkan á ferðsludrápum og skaðar í Føroyum. Eisini upplýsir landslæknin í einum fyrilestri hann helt á Frøðskaparsetrinum fjór, at nógv tær flestu deyðsorsøkirnar í ferðsluni eru skalla-brot/heilaløstur, meisl av yrkisgögnum í bringu, búi ella koku og brot á hálsgesla, heili 80% farast av hesum orsökum. Tað er serliga tilíkar skaðar trygdarbelti skal verja imóti.

K.I. og M.S.

Rættleiðing um Fuglafjørð

Páll á Lakjuni ger her nakrar viðmerkingar til greinirnar í Sosialinum í seinastu viku, har sagt varð, at í Fuglafirði er einki annað enn arbeiði og itróttur:

1. Í Brøðrasamkomuna, sum eg sjálvur hoyri til, koma ung frá 6. skúlaári og uppeftir annað hvørt týskvöld til bibliotíma, sang og spæl. Eisini koma smágentur saman at binda. Harafturat eru møti fleiri ferðir um vikuna, har ung kunnu koma.

2. John Petersen, trúboðari í Thabor í Fuglafirði, sigur at tey hava ungdomsmøti einaferð um vikuna. Harafturat er møti og samkomutímar, sum tey ungu hava møguleikar at koma til. Kvinnurnar koma eisini saman at binda í Thabor.

Tey flestu bornini ganga í sunnudagsskúla hvønn sunnudag.

3. Eitt rættiliga umfangið skótaarbeiði er í bygdini.

4. Í nógv ár hevur horn-orkestar verið í bygdini, og tað er so at siga samsett av ungdomi.

5. Tvey sangkór eru í bygdini. Fuglafjarðar Sangkór og Fuglafjarðar gentukór.

6. Kvøldskúlin hevur eina ørgrynnu av tilboðum, har ung og eldri

kunnu vera upptikin nærum hvørt kvøld, um tey vilja.

7. Ein svimjihylur er í bygdini, har ung og børn hava mangar stuttligar tímar.

8. Síðst men ikki minst at nevna ól tæy góðu heimini í bygdini, ið eru til reiðar at gera alt gott fyri ungdomin, sigur Páll á Lakjuni.

Íbúð søkist

Fríðarlig familja søkir íbúð í Havn.

Blaðið visir á